

**ГЛАВНА СЛУЖБА
ЗА РЕВИЗИЈУ ЈАВНОГ СЕКТОРА
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Република Српска
78000 Бања Лука
Владике Платона бб
Тел: +387(0)51/493-555
Факс: +387(0)51/493-556
е-mail: revizija@gsr-rs.org

**Извјештај о проведеној финансијској ревизији
Општине Шипово
за период 01.01-31.12.2023. године**

Број: РВ066-24

Бања Лука, 04.11.2024. године

САДРЖАЈ

I	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	1
	Извјештај о ревизији финансијских извјештаја	1
II	ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА	4
	Извјештај о ревизији усклађености.....	4
III	РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА	6
IV	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ	7
V	ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ).....	8
	1. Увод	8
	2. Провођење препорука из претходног извјештаја	8
	3. Закључак о функционисању система интерних контрола.....	9
	4. Набавке.....	10
	5. Припрема и доношење буџета.....	11
	6. Финансијски извјештаји.....	11
	6.1. Извјештај о извршењу буџета.....	12
	6.1.1. Приходи и примици	12
	6.1.2. Расходи и издаци	14
	6.1.3. Буџетски суфицит	19
	6.1.4. Нето финансирање	19
	6.1.5. Разлика у финансирању	19
	6.2. Биланс успјеха	19
	6.2.1. Приходи	19
	6.2.2. Расходи.....	20
	6.2.3. Финансијски резултат	20
	6.3. Биланс стања.....	21
	6.3.1. Актива	21
	6.3.2. Пасива.....	24
	6.3.3. Ванбилансна евиденција.....	26
	6.4. Биланс новчаних токова	26
	6.5. Временска неограниченост пословања	27
	6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе	27
	6.7. Напомене уз финансијске извјештаје	27

I ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији финансијских извјештаја

Мишљење са резервом

Извршили смо ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Шипово који обухватају: Биланс стања на дан 31.12.2023. године; Биланс успјеха, Извјештај о промјенама нето имовине, Биланс новчаних токова, Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима, за годину која се завршава на тај дан. Ревизијом смо обухватили преглед значајних трансакција, објашњавајућих напомена уз финансијске извјештаје и примјену рачуноводствених политика у ревидираном периоду.

По нашем мишљењу, осим за наведено у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, консолидовани финансијски извјештаји Општине Шипово истинито и објективно приказују, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине и обавеза на дан 31.12.2023. године и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прописаним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење са резервом

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и релевантним ISSAI стандардима ревизије 2200-2810. Наша одговорност за провођење ревизије детаљније је описана у пасусу „Одговорност ревизора“. Ревизију смо провели у складу са ISSAI 130 - Етички кодекс, испунили смо наше остале етичке одговорности и независни смо у односу на субјекта ревизије.

Сматрамо да су прибављени ревизијски докази, с обзиром на прописани оквир финансијског извјештавања довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о финансијском стању имовине, обавеза и извора и извршењу буџета.

Као што је наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није проведен у складу са чланом 2. став (1), тачка 2) и чланом 20. став (1) тачке (3. и 4.) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер пописом није пописано земљиште у власништву Општине, већ је пописано само земљиште које је евидентирано у пословним књигама. Исто тако, Извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања, као ни преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања имовине и обавеза.

Као што је наведено под тачком 6. овог Извјештаја:

Приликом сачињавања Консолидованог финансијског извјештаја Општине за 2023. годину није извршена консолидација како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике, јер у Консолидовани биланс стања није извршено укључивање капитала сразмерно проценту учешћа у капиталу јавних предузећа и установа под њиховом контролом.

Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. овог Извјештаја:

Расходи за текуће одржавање превозних средстава су прецијењени, док је набавна вриједност залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће и обуће, као и издаци за набавку ауто гума, потцијењени у износу од 3.748 КМ, јер су у оквиру расхода за текуће одржавање превозних средстава исказана улагања за набавку ауто-гума код

ЈЗУ Дома здравља Шипово, што није у складу са чланом 60. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Остали неklasификовани расходи су прецијењени, док су грантови у земљи потцијењени у најмањем износу од 51.450 KM, јер су дознаке средстава за организовање различитих манифестација класификоване у оквиру осталих неklasификованих расхода, што није у складу са чланом 95. ставови (1) и (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачком 6.3.1.2. овог Извјештаја:

Акције и учешћа у капиталу и трајни извори средстава су прецијењени у износу од 763.071 KM, јер су више исказана учешћа у капиталу код ЈУ Дом културе "Никола Кокошар" (583.034 KM), ЈУ Културно спортски центар "9. Јануар" (8.174 KM) и ЈКП "Шипово" (173.863 KM), док је мање исказано учешће у капиталу код ЈУ Туристичка организација Општине Шипово (2.000 KM), што није у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Као што је наведено под тачкама 6.5. и 6.7. овог Извјештаја:

У Напоменама уз финансијске извјештаје није дато образложење везано за сталност пословања. Исто тако, у Напоменама нису објелодањене информације о структури збирних буџетских позиција, односно нису дата додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, како је дефинисано чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима MPC ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Кључна питања ревизије

Кључна питања су она питања која су по нашем професионалном мишљењу била најзначајнија у вршењу ревизије консолидованих финансијских извјештаја Општине Шипово за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године. Ова питања смо размотрили у оквиру ревизије тих финансијских извјештаја као цјелине, а у формирању нашег мишљења не дајемо одвојено мишљење о тим питањима. Осим питања описаних у пасусу „Основ за мишљење са резервом“, нема других питања која треба објавити у Извјештају о ревизији.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Начелник општине је одговоран за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор и међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе настале услед преваре и грешке; одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз финансијске извјештаје; одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена које су примјерене датим околностима и надзор над процесом извјештавања. При изради финансијских извјештаја руководство је одговорно да процијени сталност пословања и да објелодани питања везана за временску неограниченост пословања.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да стекнемо разумно увјеравање о томе да финансијски извјештаји, као цјелина, не садрже материјално значајне погрешне исказе узроковане преваром или

грешком, као и да сачинимо и објавимо ревизијски извјештај, који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање представља висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија, која је извршена у складу са ISSAI стандардима ревизије увијек открити материјално значајне погрешне исказе када они постоје.

Погрешни искази могу настати као посљедица преваре или грешке и сматрају се материјално значајним ако, појединачно или заједно, могу утицати на економске одлуке корисника које се доносе на основу финансијских извјештаја.

Због чињенице да се ревизија проводи провјером на бази узорка и да у систему интерних контрола и рачуноводственом систему постоје инхерентна ограничења, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке остану неоткривене.

Ревизија укључује провођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступака је заснован на ревизијском просуђивању и професионалном скептицизму, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима, насталих услед преваре и грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања одвојеног мишљења о ефективности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика утемељених на временској неограничености пословања и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Изјављујемо да смо поступили у складу са релевантним етичким захтјевима у вези са независношћу. Остварили смо комуникацију са одговорним лицима субјекта ревизије у вези са планираним обимом и временским распоредом ревизије, кључним ревизијским питањима и другим важним питањима и значајним налазима ревизије, укључујући значајне недостатке у систему интерних контрола који се могу идентификовати током ревизије.

Бања Лука, 04.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ ГЛАВНОГ РЕВИЗОРА

Извјештај о ревизији усклађености

Мишљење

Уз ревизију консолидованих финансијских извјештаја Општине Шипово за 2023. годину, извршили смо ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са значајним законским и другим прописима.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације приказане у консолидованим финансијским извјештајима Општине Шипово за 2023. годину су, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.

Вјерујемо да су прибављени ревизијски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење о усклађености активности, финансијских трансакција и информација исказаних у финансијским извјештајима са прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на дато мишљење, скрећемо пажњу на наведено под тачком 3. овог Извјештаја:

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Општина Шипово је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, начелник Општине је такође одговоран да осигура да су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима у складу са прописима којима су регулисане.

Одговорност ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извјештајима, у свим материјалним аспектима, у складу са прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање Општине Шипово обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Процедуре

подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање Општине Шипово.

Бања Лука, 04.11.2024. године

Главни ревизор

Јово Радукић, с.р.

III РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Препоруке везане за финансијске извјештаје

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- 1) поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 2. став (1), тачка 2) и чланом 20. став (1) тачке (3. и 4.) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза,
- 2) грантови у земљи исказују у складу са чланом 95. ставови (1) и (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике,
- 3) издаци за отплату осталих дугова евидентирају у складу са чланом 98. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 4) у Консолидовани финансијски извјештај укључују контролисани ентитети како је прописано одредбама члана 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике,
- 5) у оквиру акција и учешћа у капиталу изврши евидентирање учешћа у капиталу јавних предузећа и установа у којима општина има учешће у висини учешћа Општине и да се преиспита и утврди статус имовине исказане на позицији акције и учешћа у капиталу у привредним друштвима и да се изврше адекватна евидентирања,
- 6) изврши идентификовање и признавање вриједности земљишта које није уврштено у билансне евиденције због специфичних околности, у складу са одредбама МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема,
- 7) у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и сходно захтјевима МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 8) евидентирање набавке ауто-гума врши у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоруке везане за усклађеност

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се:

- 1) трезорски обрасци за благајничко пословање сачињавају и достављају локалном трезору на унос у трезорски систем, како је прописано чланом 18. став (4) Закона о трезору.

IV КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ УСКЛАЂЕНОСТИ

- Закон о буџетском систему Републике Српске,
- Закон о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору Републике Српске,
- Закон о трезору,
- Одлука о усвајању буџета и ребаланса буџета Општине,
- Одлука о извршењу буџета и ребаланса буџета Општине за 2023. годину,
- Закон о локалној самоуправи,
- Статут општине,
- Закон о статусу функционера јединица локалне самоуправе,
- Закон о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе,
- Закон раду,
- Закон о стварним правима,
- Закон о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске,
- Закон о фискалној одговорности у Републици Српској,
- Закон о комуналним дјелатностима, чланови 6. до 12.; 20. до 25. и члан 41.,
- Закон о заштити од пожара, члан 85.,
- Закон о водама,
- Закон о шумама, члан 89.,
- Закон о спорту,
- Закон о уређењу простора и грађењу,
- Закон о јавним путевима,
- Закон о концесијама,
- Закон о јавним набавкама,
- Посебан колективни уговор за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске,
- Правилник о платама, накнадама и осталим примањима запослених у Општинској управи,
- Правилник о систему пореског књиговодства у Републици Српској,
- Упутство о примјени Међународног рачуноводственог стандарда за јавни сектор 23 – Приходи од трансакција које нису трансакције размјене порези и преноси,
- Одлука о висини наканде трошкова за службена путовања у земљи и иностранству за запослене у Републици Српској.

V ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОВЕДЕНОЈ РЕВИЗИЈИ (НАЛАЗИ)

1. Увод

Општина Шипово је територијална јединица локалне самоуправе (у даљем тексту: Општина), у којој грађани задовољавају своје потребе и учествују у остваривању заједничких и општих интереса, непосредно и посредством демократски изабраних представника. Општина заузима површину од 510 км², са око 9.969 становника, организованих у 46 насељених мјеста.

Општина остварује своје надлежности у складу са Уставом, Законом о локалној самоуправи („Службени гласник Републике Српске“, број 97/16, 36/19 и 61/21), Статутом и другим важећим прописима, којима су утврђена подручја одговорности, надлежности органа и начина финансирања општине.

Органи Општине су Скупштина општине и начелник Општине. Скупштина општине коју чине 19 одборника је орган одлучивања и креирања политике општине, а начелник општине заступа и представља Општину, носилац је извршне власти, руководи радом Општинске управе и одговоран је за њен рад.

Сједиште Општине је у Шипову, Трг Патријарха српског Павла број 1.

У складу са утврђеним критеријумима за оцјену развијености, одлуком Владе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 99/22), Општина је за 2023. годину сврстана у категорију неразвијених јединица локалне самоуправе.

Финансирање послова Општине се обавља из општинског буџета, а буџетска средства се обезбјеђују из пореских и непореских прихода, грантова, трансфера и примитака.

Општина послује у систему локалног трезора (СОФИ), а у Главној књизи трезора Општине (у даљем тексту: ГКТ), у оквиру фонда 01 (буџет у ужем смислу), фонда 02 (властити приходи буџетских корисника), фонда 03 (приходи по основу грантова) и фонда 05 (приходи за посебне пројекте), евидентирани су финансијске трансакције Општинске управе и нижих буџетских корисника.

Консолидовани финансијски извјештај Општине за 2023. годину који су предмет ове ревизије, чине финансијски извјештаји Општинске управе и нижих буџетских корисника (ЈУ Центар за социјални рад, ЈУ Дјечији вртић „Младост“, ЈЗУ Дом здравља, Средњошколски центар „Петар Кочић“ и ЈУ Народна библиотека Шипово), док су ентитети јавног сектора над којима постоји контрола од стране Општине као оснивача ЈУ Туристичка организација Шипово, Дом културе „Никола Кокошар“ Шипово, ЈУ Културно спортски центар „9. Јануар“ Шипово и ЈКП „Шипово“ Шипово.

На достављени Нацрт извјештаја о проведеној финансијској ревизији није било примједби.

Препоруке дате у овом извјештају, у циљу њиховог наглашавања, болдоване су и писане италиком словима.

2. Провођење препорука из претходног извјештаја

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је у ревизијском извјештају Општине за 2020. годину (РВ047-21 од 03.08.2021. године) дала десет препорука од чега шест за финансијске извјештаје и четири за усклађеност.

Општина је сачинила одговор у којем износи радње које су предузете ради превазилажења пропуста и неправилности утврђених у ревизијском извјештају, у року

предвиђеном чланом 21. став (3) Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 98/05 и 20/14).

Ревизијом је утврђено да је од десет препорука проведено пет, од чега три препоруке дате на финансијске извјештаје и двије на усклађеност. Једна препорука је дјелимично проведена, а односи се на Напомене уз финансијске извјештаје (тачка 6.7. извјештаја), док двије препоруке дате на финансијске извјештаје нису проведене, а односе се на провођење пописа имовине и обавеза (тачка 3. извјештаја) и консолидацију ентитета јавног сектора (тачка 6. извјештаја). Исто тако, двије препоруке за усклађеност дате Скупштини општине нису проведене, а односе се на доношења акта о дефинисању критеријума и поступака за расподјелу грантова и доношење стратегије развоја локалних улица и путева (тачка 3. извјештаја).

3. Закључак о функционисању система интерних контрола

Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе Општине донесен је од стране Начелника општине у 2018. години са измјенама и допунама (Службени гласник општине Шипово“, број 18/19, 6/21, 5/22, 9/22, 15/22, 1/23, 7/23, 8/23, 14/23 и 1/24). Правилником је систематизовано 49 радних мјеста са 55 извршилаца. На дан 31.12.2023. године у Општинској управи запослено је 50 извршилаца (поред четири функционера, запослена су 43 општинска службеника и три намјештеника), док су код осталих буџетских корисника запослена 73 извршиоца (ЈУ Центар за социјални рад осам извршиоца, ЈУ Вртић „Младост“ десет извршиоца и код ЈЗУ Дом здравља 55 извршиоца).

Одлуком Владе Републике Српске о примјени одредаба Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 21/21 и 69/21) продужена је примјена одредби наведеног колективног уговора, која је оспорена Одлуком Уставног суда Републике Српске.

Општина Шипово је коефицијенте за обрачун плата запослених прилагодила одредбама Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе Републике Српске.

У поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контрола, начелник Општине је именовано лице које је одговорно за финансијско управљање и контролу. У складу са одредбама Правилника о садржају извјештаја и начину извјештавања о систему финансијског управљања и контроле („Службени гласник Републике Српске“, број 1/22), Општина није сачинила годишњи извјештај електронским попуњавањем обрасца Извјештај о спровођењу планираних активности на успостављању и развоју система финансијског управљања и контрола за 2023. годину са прилозима. Исто тако, није донесен годишњи план, није успостављена књига пословних процеса, нису идентификовани и процијењени ризици као и друге захтјеване активности у складу са Законом о систему интерних финансијских контрола у јавном сектору („Службени гласник Републике Српске“, број 91/16) и Упутством о начину и поступку успостављања и спровођења система финансијског управљања и контрола („Службени гласник Републике Српске“, број 99/17). Наведене активности на успостављању и спровођењу система финансијског управљања и контрола су реализоване у току 2024. године, сходно томе у овом извјештају није дата препорука.

Попис имовине и обавеза са стањем на дан 31.12.2023. године није проведен у складу са чланом 2. став (1), тачка 2) и чланом 20. став (1) тачке (3. и 4.) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза, јер пописом није испоштовано начело потпуности, није пописано земљиште у власништву Општине, већ је пописано само земљиште које је

евидентирано у пословним књигама. Попис земљишта извршен је на основу помоћне евиденције без увида у власничку документацију (посједовне листове и земљишно књижне извадке). Одлуком начелника Општине од 01.04.2021. године именована је Комисија за ванредни попис нефинансијске имовине у сталним средствима, која је 22.04.2021. године упутила захтјев Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове Бања Лука, пословна јединица Шипово, за достављање Листа непокретности за сву имовину која се води на општини Шипово. С обзиром да наведени орган није доставио тражену документацију, комисија за ванредни попис нефинансијске имовине у сталним средствима није извршила идентификацију и попис исте. Нови захтјев је упућен наведеном органу 10.10.2024. године у којем је наведено да је исти захтјев упућиван и у 2021. години. Исто тако, Извјештај о попису не садржи упоредни преглед стварног и књиговодственог стања, као ни преглед количинских и вриједносних разлика између стварног и књиговодственог стања.

Скупштина општине није донијела акт, као дио система интерних контрола, којим би се дефинисали критеријуми и поступци за расподјелу средстава гранта сходно одредбама члана 60. став (1) Закона о буџетском систему Републике Српске „Службени гласник Републике Српске“, број 121/12, 52/14, 103/15 и 15/16), као и Стратегију развоја локалних путева и улица у складу са чланом 13. став (4) Закона о јавним путевима „Службени гласник Републике Српске“, број 89/13).

Сходно горе наведеном, као и у тачкама 6., 6.1.2.1., 6.3.1.2., 6.5. и 6.7. овог извјештаја успостављени систем интерних контрола није функционисао на начин да обезбиједи истинито и фер извјештавање.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се поступци и процедуре провођења пописа имовине и обавеза и извјештавање врши у складу са чланом 2. став (1), тачка 2) и чланом 20. став (1) тачке (3. и 4.) Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем имовине и обавеза.

4. Набавке

Планом и измјенама и допунама плана јавних набавки у Општини за 2023. годину планиране су набавке у укупном износу од 2.445.336 КМ без пореза на додату вриједност. Укупно је планирано 36 поступака јавних набавки, и то за робе 17 поступака (286.160 КМ), услуге осам поступака (141.578 КМ) и радове 11 поступака (2.017.598 КМ).

Према Извјештају о проведеним поступцима јавних набавки у току 2023. године проведена су укупно 34 поступка и закључени су уговори у вриједности од 1.376.529 КМ (56% од плана). Проведено је пет отворених поступака (1.201.049 КМ), пет поступака је проведено путем конкурентског захтјева (105.822 КМ) и 24 поступка проведена су путем директног споразума (69.658 КМ).

На основу Извјештаја о реализацији плана јавних набавки одступања између планираних и реализованих јавних набавки, највећим дијелом односе се на отворени поступак који је планиран, а није проведени процијењене вриједности 860.000 КМ, а који се односи на “Изградњу објекта полицијске станице у Шипову”.

Ревизијским испитивањима је обухваћено десет поступака јавних набавки укупне уговорене вриједности од 807.501 КМ или 59% од укупно реализованих поступака јавних набавки, а који се односе на два отворена поступка укупне вриједности од 721.622 КМ, набавка путничког моторног возила за потребе Општинске управе (70.513 КМ) и асфалтирање путева у сеоском подручју општине Шипово (651.109 КМ), три поступка проведена путем конкурентског захтјева у вриједности од 59.708 КМ, који се односе на набавку нафте и нафтних деривата – поништен поступак, изградњи моста на ријечи Јањ, општина Шипово (21.314 КМ) и санација/изградња стамбеног објекта

(38.394 KM) и пет поступака проведених путем директног споразума укупне вриједности од 26.171 KM, који се односе на набавку нафте и нафтних деривата (2.926 KM), санација путева у насељеном мјесту Вражић, засеоци Брда и Калабе (6.000 KM), набавка и имплементација система финансијског управљања и контроле (5.500 KM), израда идејног пројекта полицијске станице у Шипову (6.000 KM) и набавка новогодишњих пакетића за дјецу (5.745 KM).

Ревизијским испитивањима обухваћена су три поступка јавних набавки проведених код ЈЗУ Дом здравља Шипово укупне уговорене вриједности од 123.960 KM или 58% од укупно реализованих јавних набавки, а који се односе на један отворени поступак набавке санитетског моторног возила у вриједности од 73.000 KM и два конкурентска захтјева укупне вриједности од 50.960 KM, а који се односе на набавку погонског горива за санитетска и луксузна моторна возила за 2023. годину (34.160 KM) и набавку 35 тона пелета за загријавање Дома здравља (16.800 KM).

Ревизијом нису утврђене неусклађености у провођењу процедура прописаних Законом о јавним набавкама.

5. Припрема и доношење буџета

Скупштина општине је 09.12.2022. године донијела Одлуку о усвајању Буџета општине за 2023. годину у укупном износу од 9.455.300 KM, као и Одлуку о извршењу буџета општине за 2023. годину.

Одлуку о усвајању Ребаланса буџета општине за 2023. годину донијела је Скупштина општине 06.10.2023. године у укупном износу од 10.355.630 KM, као и Одлуку о извршењу буџета општине за 2023. годину.

Укупни приходи и расходи су планирани у износу од 10.355.630 KM.

Средства буџета у износу од 10.355.630 KM чине порески приходи у износу од 5.056.800 KM, непорески приходи од 3.894.250 KM, грантови од 1.000 KM, трансфери између или унутар јединица власти од 660.960 KM, примици за нефинансијску имовину од 183.800 KM, остали примици 208.820 KM и расподјела суфицита из ранијег периода 350.000 KM. Средства буџетске резерве су планирана у износу од 20.000 KM.

Усвојеним ребалансом буџета одобрен је буџетски оквир у износу од 10.355.630 KM који је распоређен на расходе за лична примања (3.797.820 KM), расходе по основу коришћења роба и услуга (1.413.780 KM), расходе финансирања и друге финансијске трошкове (313.000 KM), субвенције (98.000 KM), грантове (575.550 KM), дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општине и градова (1.387.550 KM), расходе финансирања и друге финансијске трошкове (27.100 KM), расходе по судским рјешењима (13.500 KM), трансфере између и унутар јединица власти (138.720 KM), издатке за нефинансијску имовину (1.974.260 KM), издатке за отплату дугова (374.500 KM), остале издатке (221.850 KM) и средства буџетске резерве (20.000 KM).

Након усвајања Ребаланса буџета општине, Одлукама начелника општине проведено је 28 дозвољених реалокација средстава у оквиру буџетског корисника у укупном износу од 70.609 KM, од чега се три реалокације односе на средства буџетске резерве у износу од 11.394 KM.

Ревизијом нису утврђене неусклађености у односу на регулативу која дефинише процес припреме и доношења буџета.

6. Финансијски извјештаји

Општина је сачинила Консолидоване обрасце финансијских извјештаја Биланс стања, Биланс успјеха, Периодични извјештај о извршењу буџета (у даљем тексту:

ПИБ), Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима (у даљем тексту: ПИФ) и Биланс новчаних токова у складу са чланом 26. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 15/17). Општина није сачинила Образац ПИБ 01 како је прописано чланом 15. Правилника о измјенама и допунама правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника („Службени гласник Републике Српске“, број 17/22). Општина је обрасце консолидованих финансијских извјештаја са Образложењима доставила Министарству финансија Републике Српске у електронској и материјалној форми у складу са чланом 49. став (6) поменутог правилника.

Приликом сачињавања Консолидованих финансијских извјештаја Општине за 2023. годину, није извршена консолидација како је прописано чланом 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 115/17 и 118/18), јер у Консолидовани биланс стања није извршено укључивање капитала сразмерно проценту учешћа у капиталу јавних предузећа и установа под контролом Општине (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Консолидовани финансијски извјештај укључују сви контролисани ентитети како је прописано одредбама члана 123. Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1. Извјештај о извршењу буџета

Извршење буџета Општине за период 01.01-31.12.2023. године, исказано је у обрасцу ПИБ - Периодични извјештај о извршењу буџета на рачуноводственом фонду 01 и обрасцу ПИФ – Периодични извјештај о извршењу по рачуноводственим фондовима.

У обрасцу ПИБ буџетски приходи су исказани у износу од 9.668.036 КМ, а буџетски расходи у износу од 7.456.545 КМ. Извршење буџетских прихода у односу на Ребаланс буџета је 101%, а буџетских расхода је 96%.

У обрасцу ПИФ приходи су исказани у укупном износу од 9.829.991 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 9.668.036 КМ, фонду 02 у износу од 105.987 КМ, фонду 03 у износу од 6.700 КМ и фонду 05 у износу од 49.268 КМ, док је извршење исказано у укупном износу од 7.563.426 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 7.456.545 КМ, фонду 02 у износу од 105.113 КМ и фонду 05 у износу од 1.768 КМ.

6.1.1. Приходи и примици

Општина је исказала приходе и примитке у ПИФ-у у износу од 9.967.633 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 9.805.678 КМ, фонду 02 у износу од 105.987 КМ, фонду 03 у износу од 6.700 КМ и фонду 05 у износу од 49.268 КМ.

6.1.1.1. Приходи

Приходи се односе на пореске приходе, непореске приходе, грантове и трансфере између или унутар јединица власти.

Порески приходи су исказани у износу од 5.137.712 КМ, а највећим дијелом се односе на индиректне порезе прикупљене од Управе за индиректно опорезивање БиХ (4.756.151 КМ), порезе на лична примања и приходе од самосталних дјелатности (314.474 КМ) и порезе на имовину (36.911 КМ).

Непорески приходи су исказани у 3.873.142 КМ, а односе се на приходе од закупа и ренте (30.883 КМ), административних накнада и такси (17.907 КМ), комуналних

накнада и такси (8.875 KM) накнада по разним основама (1.393.333 KM), пружања јавних услуга (2.405.979 KM), новчаних казни (2.100 KM) и осталих непореских прихода (14.065 KM).

Накнаде по разним основама највећим дијелом се односе на накнаде за коришћење шума и шумског земљишта (1.217.294 KM), минералних сировина (38.410 KM) и концесионих накнада за кориштење електроенергетских објеката (49.126 KM).

Приходи од пружања јавних услуга у износу од 2.322.053 KM највећим дијелом се односе на остварене приходе ЈЗУ Дом здравља Шипово по основу пружања здравствених услуга, који од 01.01.2022. године послује у оквиру локалног трезора Општине.

У 2023. години донесен је План утрошка намјенских средстава за коришћење минералних сировина и концесионе накнаде за коришћење природних и других добара од општег интереса, годишњи план утрошка намјенских средстава од продаје шумских дрвних сортимената, програм утрошка намјенских средстава од водних накнада, одлуку о расподјели средстава по основу накнаде за изузето грађевинско земљиште, као и програм одржавања локалних и некатегорисаних путева и улица у насељима на подручју Општине. Извјештаје о утрошку средстава по основу ових накнада Скупштина општине је усвојила у току 2024. године.

Потврдом од 15.01.2024. године о усаглашавању стања распоређених јавних прихода на рачуне буџета општине/града у периоду од 01.01-31.12.2023. године извршено је усаглашавање расподјеле јавних прихода дозначених са рачуна јавних прихода Министарства финансија Републике Српске на рачуне Општине у укупном износу од 5.236.272 KM.

Грантови су исказани у износу од 7.700 KM, а највећим дијелом се односе на грант ЈУ Центар за социјални рад од стране Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске за реализацију пројекта „Побољшање услова рада ЈУ Центар за социјални рад Шипово“ (6.700 KM).

Трансфери између или унутар јединица власти су исказани у износу од 811.437 KM, од чега на фонду 01 у износу од 667.269 KM, на фонду 02 у износу 94.900 KM и фонду 05 у износу од 49.268 KM.

Трансфери исказани на фонду 01 највећим дијелом се односе на трансфере одобрене од стране Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске по основу права из области социјалне заштите (563.185 KM), од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске на име подршке буџету за неразвијене јединице локалне самоуправе (96.396 KM), трансфере по основу кварталних записника Пореске управе (994 KM) и трансфер од Министарства просвјете и културе за стипендије ученицима дефицитарних занимања (5.440 KM).

Трансфери исказани на фонду 02 у износу од 94.900 KM се односе на трансфер Туристичкој организацији општине Шипово који јој је дозначен од стране Општине. По основу наведеног исказани су и расходи по основу трансфера унутар исте јединице власти, те је приликом састављања консолидованог биланса успијења извршена елиминација истих.

Трансфери исказани на фонду 05 највећим дијелом се односе на трансфер од стране Секретаријата за расељена лица и миграције за реализацију пројекта „Санација и изградња стамбеног објекта за Кужић Душка“ (45.000 KM).

6.1.1.2. Примици

Примици су исказани у износу од 137.642 KM, а односе се на примитке за нефинансијку имовину и остале примитке по основу рефундација плата за породилъско одсуство.

Примици за нефинансијку имовину су исказани у износу од 17.489 КМ, а односе се на примитке од продаје земљишта (9.789 КМ) и продаје моторних возила код ЈЗУ Дом здравља Шипово (7.700 КМ).

Остали примици су исказани у износу од 120.153 КМ, а највећим дијелом у износу од 120.083 КМ се односе на остале примитке по основу рефундација плата за породилјско одсуство (107.869 КМ) и боловања (12.214 КМ) који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

6.1.2. Расходи и издаци

Укупни расходи и издаци су исказани у износу од 9.790.358 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 9.130.022 КМ, фонду 02 у износу од 105.390 КМ, фонду 03 у износу од 13.856 КМ и фонду 05 у износу од 50.350 КМ.

6.1.2.1. Расходи

Расходи су исказани у износу од 7.563.426 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 7.456.545 КМ, фонду 02 у износу од 105.113 КМ и фонду 05 у износу од 1.768 КМ, а чине их текући расходи и трансфери између или унутар јединица власти.

Текући расходи су исказани у износу од 7.429.188 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 7.322.307 КМ, на фонду 02 у износу од 105.113 КМ и на фонду 05 у износу од 1.768 КМ, а чине их расходи за лична примања запослених, расходи по основу кориштења роба и услуга, расходи финансирања и други финансијски трошкови, субвенције, грантови, дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова, расходи финансирања, други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти и расходи по судским рјешењима.

Расходи за лична примања запослених су исказани у износу од 3.800.901 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 3.701.908 КМ и фонду 02 у износу од 98.993 КМ који се односе на Туристичку организацију општине Шипово, а односе се на расходе за бруто плате запослених, расходе за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада, расходе за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада и расходе за отпремнине и једнократне помоћи (брutto).

Расходи за бруто плате запослених су исказани у износу од 3.220.367 КМ, а чине их расходи за основу плату (1.982.735 КМ), расходи за увећање основне плате (107.191 КМ), порез на доходак (129.783 КМ) и збирни доприноси (1.000.658 КМ).

Расходи за бруто накнаде трошкова и осталих личних примања запослених по основу рада су исказани у износу од 349.011 КМ, а највећим дијелом чине их накнаде за превоз на посао и са посла (38.161 КМ), накнаде за топли оброк (129.632 КМ), регрес (47.600 КМ), порез на накнаде (23.638 КМ) и збирни доприноси (94.894 КМ).

Расходи за накнаду плата запослених за вријеме боловања, родитељског одсуства и осталих накнада су исказани у износу од 53.084 КМ, а односе се на расходе за накнаде плата за вријеме боловања и родитељског одсуства које се не рефундирају (31.655 КМ) и порезе и доприносе по наведеном основу који се не рефундирају (21.429 КМ).

Расходи за отпремнине и једнократне помоћи (брutto) су исказани у износу од 79.446 КМ, а највећим дијелом се односе на отпремнине по колективном уговору (45.021 КМ), новчане помоћи приликом рођења дјетета (3.613 КМ), новчане помоћи породици у случају смрти радника (3.613 КМ) и новчане помоћи у случају теже болести (1.204 КМ).

Расходи по основу кориштења роба и услуга су исказани у износу од 1.258.065 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 1.250.077 КМ, на фонду 02 у износу од 6.120 КМ

и на фонду 05 у износу од 1.768 КМ, а односе се на расходе по основу закупа, утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга, режијског материјала, материјала за посебне намјене, текућег одржавања, путовања и смјештаја, стручних услуга, услуга одржавања јавних површина и заштите животне средине и осталих некласификованих расхода.

Расходи по основу закупа су исказани на фонду 01 у износу од 1.205 КМ, а односе се на закуп пословног простора за потребе смјештаја Матичног уреда Стројице.

Расходи по основу утрошка енергије, комуналних, комуникационих и транспортних услуга су исказани у износу од 206.503 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 202.907 КМ, фонду 02 у износу од 1.830 КМ и фонду 05 у износу од 1.768 КМ, а највећим дјелом се односе на расходе по основу утрошка електричне енергије (33.260 КМ), пелета (77.902 КМ), комуналних услуга (33.871 КМ), услуга коришћења фиксног телефона (10.490 КМ), интернета (9.267 КМ) и поштанских услуга (24.291 КМ).

Расходи за режијски материјал су исказани су у износу од 40.762 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 40.302 КМ и фонду 02 у износу од 460 КМ, а односе се на расходе за компјутерски материјал (3.756 КМ), канцеларијски материјал (23.604 КМ), материјал за одржавање чистоће (7.460 КМ) и расходе за службена гласила и стручне часописе (5.386 КМ).

Расходи за материјал за посебне намјене су исказани у износу од 85.427 КМ, а највећим дијелом односе се на материјал за потребе образовног процеса код ЈУ Дјечији вртић (15.485 КМ), медицински материјал код ЈЗУ Дома здравља (66.585 КМ) и материјал за потребе образовног процеса код СШЦ „Петар Кочић“ Шипово (2.560 КМ).

Расходи за текуће одржавање су исказани у износу од 86.869 КМ, а односе се на расходе за текуће одржавање зграда и објеката друмског саобраћаја (60.743 КМ), текуће одржавање превозних средстава (13.916 КМ), канцеларијске опреме (2.744 КМ), медицинске опреме (4.805 КМ) и осталог текућег одржавања (4.661 КМ).

Расходи за текуће одржавање превозних средстава су прецијењени, док је набавна вриједност залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће и обуће и издаци за набавку ауто гума, потцијењена у износу од 3.748 КМ, јер су у оквиру расхода за текуће одржавање превозних средстава исказана улагања за набаку ауто-гума код ЈЗУ Дома здравља Шипово, што није у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике, јер набавка залиха ситног инвентара, ауто-гума, одјеће, обуће, нема третман текућег расхода него издатка за нефинансијску имовину.

Расходи по основу путовања и смјештаја су исказани у износу од 40.083 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 39.213 КМ и фонду 02 у износу од 870 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу смјештаја на службеним путовањима у земљи (857 КМ), превоза личним возилима на службеним путовањима у земљи (5.166 КМ), утрошка бензина (3.174 КМ), утрошка нафте и нафтних деривата (28.006 КМ) и утрошка глина (1.357 КМ).

Расходи по основу утрошка бензина, нафте и нафтних деривата односе се на трошкове горива за возила Општине, ЈУ Центра за социјални рад и возила ЈЗУ Дома здравља Шипово.

Расходи за стручне услуге су исказани у износу од 64.364 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 61.478 КМ и на фонду 02 у износу од 2.886 КМ, а највећим дјелом се односе на расходе за услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (10.191 КМ), услуге платног промета (19.201 КМ), осигурања возила (4.346 КМ), осигурања запослених (3.821 КМ), услуге одржавања рачунарских програма и лиценци (5.882 КМ), адвокатске услуге (2.674 КМ), рачуноводствене услуге (4.800 КМ), геодетске и услуге вјештачења (1.936 КМ) и остале стручне услуге (6.094 КМ).

Претежни дио расхода по основу стручних услуга односи се на расходе за услуге платног промета (19.201 КМ) и услуге објављивања тендера, огласа и информативних текстова (10.191 КМ).

Расходи за услуге одржавања јавних површина и заштите животне средине су исказани у износу од 337.663 КМ, а односе се на расходе за услуге одржавања зелених површина (19.972 КМ), услуге зимске службе (73.662 КМ), услуга чишћења јавних површина (133.876 КМ), утрошка електричне расвјете на јавним површинама (104.466 КМ) и услуге уређења простора (5.687 КМ).

Остали некласификовани расходи су исказани у износу од 395.187 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 395.113 КМ и на фонду 02 у износу од 74 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе за стручне испите запослених, котизације за семинаре и усавршавања запослених (5.989 КМ), бруто накнаде скупштинских одборника, по основу уговора о дјелу и осталих бруто накнада за рад ван радног односа (266.959 КМ), репрезентације, манифестација и поклона (108.139 КМ), пореза, доприноса, накнада и такси на терет послодавца (5.525 КМ) и осталих непоменутих расхода (6.845 КМ).

Расходи за бруто накнаде скупштинским одборницима обухватају одборничке накнаде које су исплаћене одборницима у Скупштини општине (178.241 КМ), док се остале бруто накнаде за рад ван радног односа односе на накнаде волонтерима (2.275 КМ), члановима управних и надзорних одбора (3.045 КМ), накнаде члановима комисија и радних група (14.718 КМ), бруто накнаде по уговору о дјелу (65.186 КМ) и остале бруто накнаде за рад ван радног односа (3.494 КМ).

Остали некласификовани расходи су прецијењени, док су грантови у земљи потцијењени у најмањем износу од 51.450 КМ, јер су у оквиру расхода по основу организације пријема, манифестација исказана давања по основу одлука о додјели средстава спортским клубовима (15.400 КМ), Културно спортском центру Шипово (4.000 КМ) и Туристичкој организацији Шипово (32.050 КМ) за организовање различитих манифестација, што није у складу са чланом 92. став (10) и чланом 95. ставови (1) и (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 98/16, 115/17 и 118/18).

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се евидентирање набавке ауто-гума врши у складу са чланом 59. став (5), (6), (7) и (8) и чланом 110. Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се грантови у земљи исказују у складу са чланом 95. ставови (1) и (3) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Расходи финансирања и други финансијски трошкови су исказани у износу од 319.107 КМ, а највећим дијелом се односе на расходе по основу камата на примљене зајмове у земљи (319.056 КМ).

Субвенције су исказане у износу од 81.094 КМ, а односе се на субвенције нефинансијским субјектима у области пољопривреде и шумарства, за набавку пластеника и сјеменских пакета (58.094 КМ) и субвенције нефинансијским субјектима у области саобраћаја и веза за суфинансирање јавног превоза (23.000 КМ)

Грантови су исказани у износу од 557.740 КМ, а односе се на текуће грантове непрофитним субјектима у земљи, капиталне грантове непрофитним субјектима у земљи и остале текуће грантове у земљи.

Текући грантови непрофитним субјектима у земљи су исказани у износу од 340.501 КМ, а односе се на грантове политичким организацијама (22.800 КМ), хуманитарним организацијама и удружењима (10.125 КМ), спортским и омладинским организацијама и удружењима (139.100 КМ), етничким и вјерским организацијама и удружењима (1.500 КМ), организацијама и удружењима за афирмацију породице и заштиту права жена, дјеце, избјеглих и расељених лица, бораца и особа са инвалидитетом (54.150 КМ) и остали текући грантови непрофитним субјектима у земљи (112.826 КМ). Грантови у земљи су потцијењени у најмањем износу од 51.450 КМ (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Капитални грантови непрофитним субјектима у земљи су исказани у износу од 116.499 КМ, а највећим дијелом чине их капитални грантови етничким и вјерским организацијама и удружењима (112.500 КМ) и организацијама и удружењима у области образовања, науке и културе (3.999 КМ).

Остали капитални грантови у земљи исказани су у износу од 10.901 КМ, а односе се на капиталне грантове јавним нефинансијским субјектима у области пољопривреде, шумарства, водопривреде, енергетике, рударства, индустрије, грађевинарства, занатско предузетничке дјелатности, угоститељства, трговине, туризма, саобраћаја (3.000 КМ) и образовања, научноистраживачке дјелатности, културе, информација, здравства, социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности (7.901 КМ)

Остали текући грантови у земљи су исказани у износу од 89.839 КМ, а односе се на грантове јавним нефинансијским субјектима образовања, научно-истраживачке дјелатности, културе, информација, здравства, социјалне заштите, заштите животне средине и комуналне дјелатности.

У 2023. години средства гранта највећим дијелом додијељена су Српској православној црквеној општини Шипово (114.000 КМ), Ватрогасном друштву Шипово (87.600 КМ), Фудбалском клубу Горица (76.163 КМ), ЈУ Дом културе "Никола Кокошар" Шипово (61.854 КМ) и Општинској борачкој организацији (53.150 КМ).

Дознаке на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 1.380.611 КМ, а односе се на дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општине и градова и дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова.

Дознаке грађанима које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 1.236.860 КМ, а односе се на дознаке лицима која остварују права из социјалне заштите (995.420 КМ), дознаке ученицима и студентима и појединцима из области науке и културе (150.399 КМ), текуће помоћи породици, дјечи и младима (45.221 КМ), текуће помоћи пензионерима и незапосленим лицима (30.000 КМ) и остале текуће и капиталне помоћи грађанима (15.820 КМ).

Дознаке пружаоцима услуга социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова су исказане у износу од 143.751 КМ, а највећим дијелом се односе на дознаке установама социјалне заштите за смјештај штићеника (126.950 КМ) и дознаке хранитељским породицама (16.661 КМ).

Расходи финансирања и други финансијски трошкови и расходи трансакција размјене између или унутар јединица власти су исказани у износу од 24.998 КМ, а највећим дијелом се односе на камате по кредиту Европске инвестиционе банке по пројекту „Водоводне и канализационе инфраструктуре у Републици Српској“.

Расходи по судским рјешењима су исказани у износу од 6.672 КМ, а односе се на расходе исказане по судским рјешењима по основу главнице дуга (2.703 КМ), камата

(315 KM), адвокатских и правних услуга (1.268 KM) и осталих расхода по судским рјешењима (2.386 KM).

Трансфери између или унутар јединица власти су исказани у износу од 134.238 KM, а односе се трансфере између различитих јединица власти и трансфере унутар исте јединице власти.

Трансфери између различитих јединица власти су исказани у износу од 39.338 KM, а односе се на трансфере евидентирание у складу са кварталним Записницима Пореске управе Републике Српске о више или погрешно уплаћеним јавним приходима (6.518 KM) и одобренх средстава за допринос за здравствену заштиту социјално угрожених лица дозначених преко ЈУ Центар за социјални рад Шипово (32.820 KM), док се трансфери унутар исте јединице власти односе на трансфер Туристичкој организацији општине Шипово (94.900 KM). По основу наведеног трансфера исказани су и приходи од трансфера унутар исте јединице власти, те је приликом састављања консолидованог биланса успијеха извршена елиминација истих.

6.1.2.2. Издаци

Издаци су исказани у износу од 2.226.932 KM, од чега на фонду 01 у износу од 2.164.217 KM, фонду 02 у износу од 277 KM, фонду 03 у износу од 13.856 KM и фонду 05 у износу од 48.582 KM, а чине их издаци за нефинансијску имовину, издаци за отплату дугова и остали издаци.

Издаци за нефинансијску имовину су исказани у износу од 2.164.217 KM, од чега на фонду 01 у износу од 1.673.477 KM, фонду 02 у износу од 277 KM, фонду 03 у износу од 13.856 KM и фонду 05 у износу од 48.582 KM, а односе се на издатке за изградњу и прибављање зграда и објеката, инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката, набавку постројења и опреме и залихе материјала, робе и ситног инвентара.

Издаци за изградњу и прибављање зграда и објеката су исказани у износу од 1.244.769 KM, од чега на фонду 01 у износу од 1.196.187 KM и фонду 05 у износу од 48.582 KM. Највећим дијелом на фонду 01 се односе на издатке за асфалтирање путева у сеоском подручју, асфалтирање путева и улица градском подручју и изградњу моста, док се издаци на фонду 05 односе на издатке на доградњи јавне расвјете (39.751 KM) и изградњи индивидуалног стамбеног објекта (8.831 KM) који је финансиран из средстава Републичког секретаријата за расељена лица и миграције.

Издаци за инвестиционо одржавање, реконструкцију и адаптацију зграда и објеката су исказани на фонду 01 у износу од 231.374 KM, а највећим дијелом се односе на издатке за инвестиционо одржавање путева (90.298 KM), одржавање јавне расвјете (114.710 KM), реконструкцију канализације (6.936 KM) и на адаптацији базена на ријеци Сокоцици (14.421 KM).

У оквиру издатака за одржавање јавне расвјете исказани су расходи по основу отплате дугорочне обавезе по уговору од 26.10.2021. године за извођење радова на „Реконструкцији и модернизацији јавне расвјете на подручју општине Шипово“ у износу од 114.710 KM, чије плаћање се врши у 84 једнаке рате у складу са отплатним планом. Сходно томе, наведени издаци не представљају издатке за одржавање јавне расвјете, јер се исти односе на отплату дуга, чије књиговодствено евидентирање се врши на готовинском основу, како је прописано чланом 98. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

Издаци за набавку постројења и опреме су исказани у износу од 215.134 KM, од чега на фонду 01 у износу од 201.278 KM и фонду 03 у износу од 13.856 KM. Издаци на фонду 01 се највећим дијелом односе на набавку моторног возила за потребе Општине (82.500 KM) и санитетског возила за потребе ЈЗУ Дом здравља (76.635 KM), док се издаци на фонду 03 односе на издатке за набавку намјештаја и опреме за

гријање за потребе ЈУ Центар за социјални рад у оквиру реализације пројекта „Побољшање услова рада ЈУ Центар за социјални рад Шипово“ финансираног од Министарства здравља и социјалне заштите Републике Српске.

Издаци за залихе материјала, робе и ситног инвентара су исказани у износу од 44.915 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 44.638 КМ и фонду 02 у износу од 277 КМ, а највећим дијелом на фонду 01 се односе на издатке за набавку медицинског и осталог материјала за потребе ЈЗУ Дом здравља Шипово (43.605 КМ).

Издаци за отплату дугова су исказани у износу од 372.641 КМ, а односе се на издатке по основу отплате главнице примљених зајмова у земљи по основу кредитног задужења код Нове банке а.д. Бања Лука (370.005 КМ) и по основу кредита ЕИБ-а за “Пројекат водоводне и канализационе инфраструктуре у Републици Српској” (2.636 КМ).

Остали издаци су исказани у износу од 118.099 КМ, а највећим дијелом у износу од 117.784 КМ се односе на остале издатке из трансакција са другим јединицама власти по основу накнада бруто плата за породилско одсуство (106.425 КМ) и накнада плата по основу боловања (11.359 КМ) који се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се издаци за отплату осталих дугова евидентирају у складу са чланом 98. став (4) Правилника о рачуноводству, рачуноводственим политикама и рачуноводственим процјенама за буџетске кориснике.

6.1.3. Буџетски суфицит

У обрасцу ПИФ исказан је бруто буџетски суфицит у износу од 2.266.565 КМ, од чега на фонду 01 у износу од 2.211.491 КМ, фонду 02 у износу од 874 КМ, фонду 03 у износу од 6.700 КМ и фонду 05 у износу од 47.500 КМ и представља разлику између буџетског суфицита 547.862 КМ и нето издатака за нефинансијску имовину исказаних у негативном износу од 1.718.703 КМ. Исказани бруто буџетски суфицит представља разлику између буџетских прихода (9.829.991 КМ) и буџетских расхода (7.563.426 КМ), док нето издаци за нефинансијску имовину исказани у негативном износу представљају разлику између примитака (17.489 КМ) и издатака за нефинансијску имовину (1.736.192 КМ).

6.1.4. Нето финансирање

Нето финансирање у ПИФ-у је исказано у негативном износу од 20.587 КМ, што представља разлику између збира осталих примитака (120.153 КМ) и расподеле суфицита из ранијег периода (350.000 КМ) и збира издатака за отплату дугова и осталих издатака (490.740 КМ).

6.1.5. Разлика у финансирању

Разлика у финансирању у ПИФ-у је исказана у износу од 527.275 КМ (на фонду 01 у износу од 534.916 КМ, фонду 02 у износу од 597 КМ, фонду 03 у негативном износу износу од 7.156 КМ и фонду 05 у негативном износу од 1.082 КМ), што представља разлику између буџетског суфицита (547.862 КМ) и нето финансирања исказаног у негативном износу (20.587 КМ).

6.2. Биланс успјеха

6.2.1. Приходи

Приходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 9.576.217 КМ, а чине их приходи исказани у Периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима у износу од 9.829.991 КМ (тачка 6.1.1. извјештаја) који су приликом консолидације

умањени за износ трансфера унутар исте јединице власти (95.665 KM) и приходи обрачунског карактера исказани у негативном износу од 158.109 KM.

Приходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на приходе од усклађивања вриједности имовине (6.643 KM), помоћи у природи (8.764 KM), остале приходе обрачунског карактера (361.219 KM) и приходе обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа исказане у негативном износу (534.735 KM). Остали приходи обрачунског карактера највећим дијелом се односе на приходе по основу процјене земљишта у износу од 206.211 KM, док су приходи од усклађивања вриједности имовине и приходи обрачунског карактера евидентирани по основу пореских и других фискалних прописа, а односе се на приходе по основу усклађивања краткорочних потраживања за наплаћена претходно коригована пореска потраживања или смањење сумњивих и спорних потраживања по основу одобрења о одгођеном плаћању пореског дуга, а који су евидентирани на основу Извјештаја из јединствене евиденције о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

6.2.2. Расходи

Расходи у Билансу успјеха су исказани у износу од 8.880.906 KM, а чине их расходи исказани у Периодичном извјештају о извршењу по рачуноводственим фондовима у износу од 7.563.426 KM (тачка 6.1.2.1. извјештаја) који су приликом консолидације умањени за износ трансфера унутар исте јединице власти (95.665 KM) и расходи обрачунског карактера исказани.

Расходи обрачунског карактера су исказани у износу од 1.413.145 KM, а односе се на набавну вриједност реализованих залиха материјала, ситног инвентара и ауто гума (41.402 KM), расходе по основу амортизације (1.260.525 KM), расходе од усклађивања вриједности имовине (107.035 KM), губитке од продаје имовине (3.777 KM) и остале расходе обрачунског карактера (406 KM). Расходи обрачунског карактера су мање исказани у износу од 3.748 KM, јер је набавка ауто-гума исказана у оквиру трошкова одржавања превозних средстава (тачка 6.1.2.1. извјештаја).

Набавна вриједност реализованих залиха материјала, ситног инвентара и ауто гума, највећим дијелом се односи на набавну вриједност утрошених залиха материјала исказаних код ЈЗУ Дома здравља Шипово у износу од 39.313 KM.

Расходи по основу амортизације највећим дијелом се односе на расходе амортизације код Општинске управе (1.110.910 KM) и ЈЗУ Дом здравља Шипово (93.896 KM). Општина је обрачун трошкова амортизације за 2023. годину вршила према прописаним стопама Правилника о примјени годишњих амортизационих стопа за буџетске кориснике („Службени гласник Републике Српске“, број 110/16).

Расходи од усклађивања вриједности краткорочних потраживања у износу од 105.178 KM су евидентирани на основу Извјештаја из Јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

Губици од продаје имовине се односе на губитке од продаје возила код ЈЗУ Дом здравља Шипово (Citroen Jumpy 1.266 KM i Peugeot Boxer 2.511 KM).

6.2.3. Финансијски резултат

У Билансу успјеха за 2023. годину као разлика прихода (9.576.217 KM) и расхода (8.880.906 KM), исказан је позитиван финансијски резултат у износу од 695.311 KM.

6.3. Биланс стања

6.3.1. Актива

Пословна актива на дан 31.12.2023. године је исказана у износу од 42.974.301 КМ бруто вриједности, 12.758.304 КМ исправке вриједности и 30.215.997 КМ нето вриједности. Чине је текућа имовина и стална имовина.

6.3.1.1. Текућа имовина

Текућа имовина је исказана у износу од 3.807.047 КМ бруто вриједности, 1.920.492 КМ исправке вриједности и 1.886.555 КМ нето вриједности, а односи се на краткорочну финансијску имовину и разграничења и нефинансијску имовину у текућим средствима.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења се односе на готовину и готовинске еквиваленте, краткорочна потраживања, краткорочна разграничења и краткорочну финансијку имовину и разграничења између или унутар јединица власти.

Готовина и готовински еквиваленти су исказани у укупном износу од 1.271.788 КМ, а односе на готовину у благајни у износу од 281 КМ и средства на банковним рачунима у износу од 1.271.507 КМ (на рачунима Општинске управе 1.264.552 КМ и на рачуну ЈУ Туристичка организација Шипово 6.955 КМ).

У оквиру главне књиге локалног трезора Општине на организационом коду ЈЗУ Дома здравља Шипово, на позицији главне благајне, није евидентиран промет у току 2023. године, јер локалном трезору нису достављени сачињени трезорски обрасци на књижење. Буџетски корисници на основу књиговодствених исправа сачињавају обрасце за трезорско пословање и достављају их локалном трезору на унос у трезорски систем, односно помоћне књиге (модуле) и главну књигу локалног трезора, како је прописано чланом 18. став (4) Закона о трезору („Службени гласник Републике Српске“, број 28/13 и 103/15).

Краткорочна потраживања су исказана у износу од 2.182.331 КМ бруто вриједности, 1.919.137 КМ исправке вриједности и 263.194 КМ нето вриједности, а односе се на потраживања по основу продаје и извршених услуга у земљи, потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе и остала краткорочна потраживања.

Потраживања по основу продаје и извршених услуга у земљи су исказана у нето износу од 147.983 КМ, а односе се на потраживања ЈЗУ Дома здравља Шипово од Фонда здравственог осигурања Републике Српске по основу Уговора о пружању и финансирању примарног нивоа здравствене заштите у 2023. години.

Потраживања за ненаплаћене порезе, доприносе и непореске приходе су исказана у нето износу од 105.617 КМ (бруто износ 2.020.864 КМ, исправка вриједности 1.915.247 КМ), а односе се на потраживања исказана на основу Извјештаја из јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године. Наведена потраживања чине потраживања за ненаплаћене остале порезе у нето износу од 19.771 КМ (бруто износ 552.209 КМ, исправка вриједности 532.438 КМ) и потраживања за ненаплаћене накнаде и таксе у нето износу од 82.487 КМ (бруто износ 1.465.296 КМ, исправка вриједности 1.382.809 КМ), док су потраживања за закуп пословног простора исказана у износу од 3.359 КМ.

Остала краткорочна потраживања су исказана у нето износу од 9.594 КМ (бруто износ 13.484 КМ, исправка вриједности 3.890 КМ), а односе се на потраживања ЈУ Народна библиотека (731 КМ), ЈУ Центра за социјални рад Шипово (3.463 КМ) и ЈУ Дјечији вртић „Младост“ Шипово за плату приправника (5.400 КМ).

Краткорочна разграничења су исказана у нето износу од 24.315 КМ, а чине их краткорочно разграничени расходи у износу од 912 КМ (унапријед плаћене премије осигурања) и остала краткорочна разграничења у износу од 23.403 КМ, која се односе на разграничења по основу неизмирених обавеза које се рефундирају од фондова обавезног социјалног осигурања за накнаде плата за вријеме родитељског одсуства (8.379 КМ) и боловања (15.024 КМ).

Краткорочна финансијска имовина и разграничења између или унутар јединица власти су исказана у нето износу од 126.941 КМ (брuto износ 128.296 КМ и исправка вриједности 1.355 КМ), а односе се на краткорочну финансијску имовину и разграничења из трансакција са другим јединицама власти.

Краткорочна финансијска имовина и разграничења из трансакција са другим јединицама власти највећим дијелом се односи на потраживања од Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске за подршку буџету неразвијеним јединицама локалне самоуправе (57.658 КМ), од Министарства здравља и социјалне заштите на име социјалних давања (51.046 КМ), по основу расподјеле прихода на дан извјештавања за порезе (1.205 КМ), од Управе индиректног опорезивања за индиректне порезе (13.742 КМ) и потраживања по основу рефундација боловања и накнада плата по основу родитељског одсуства (3.036 КМ).

Нефинансијска имовина у текућим средствима је исказана у износу од 200.317 КМ брутo и нето вриједности, а односи се на сталну имовину намијењену продаји и обустављена пословања (173.957 КМ) и залихе материјала (15.420 КМ), ситног инвентара и ауто гума (10.940 КМ).

Стална имовина намијењена продаји и обустављена пословања се односи на земљиште намијењено продаји, рекласификовано у складу са одлукама Скупштине општине, док се залихе материјала односе на залихе лијекова и медицинског материјала код ЈЗУ Дом здравља Шипово.

Препоручује се директору Дома здравља да обезбиједи да се трезорски обрасци за благајничко пословање сачињавају и достављају локалном трезору на унос у трезорски систем, како је прописано чланом 18. став (4) Закона о трезору.

6.3.1.2. Стална имовина

Стална имовина је исказана у износу од 39.167.254 КМ брутo вриједности, 10.837.812 КМ исправке вриједности и 28.329.442 КМ нето вриједности, а чине је дугорочна финансијска имовина и разграничења и нефинансијска имовина у сталним средствима.

Дугорочна финансијска имовина и разграничења су исказана у износу од 1.322.296 КМ, а односи се на акције и учешћа у капиталу (1.294.822 КМ) и потраживања за остале порезе за које је продужен рок плаћања (27.474 КМ).

Акције и учешћа у капиталу се односе на акције и учешћа у капиталу у осталим домаћим јавним нефинансијским субјектима (780.073 КМ) и акције и учешћа у капиталу у привредним друштвима (514.749 КМ).

Акције и учешћа у капиталу у осталим домаћим јавним нефинансијским субјектима се односе на акције и учешћа у капиталу исказане код ЈУ Дом културе “Никола Кокошар” (598.034 КМ), ЈУ Културно спортски центар “9. Јануар” (8.175 КМ) и ЈКП “Шипово” (173.864 КМ). Исказане акције и учешћа у капиталу код наведених субјеката поред учешћа у капиталу исказаног у износу од 15.002 КМ, се односе и на вриједност капитала исказаног у билансима стања на дан 31.12.2023. године у износу од 763.071 КМ, чиме су акције и учешћа у капиталу и трајни извори средстава прецијењени у износу од 763.071 КМ, јер су више исказана учешћа у капиталу код ЈУ Дом културе

“Никола Кокошар” (583.034 КМ), ЈУ Културно спортски центар “9. Јануар” (8.174 КМ) и ЈКП “Шипово” (173.863 КМ), док је мање исказано учешће у капиталу код ЈУ Туристичка организација Општине Шипово (2.000 КМ). Претходно наведено није у складу са чланом 61. став (4) и 86. став (2) тачка 1) Правилника о буџетским класификацијама, садржини рачуна и примјени контног плана за буџетске кориснике.

Акције и учешћа у капиталу у привредним друштвима су исказане у износу од 514.749 КМ, а односе се на акције Комуналног предузећа „Лисина“ а.д. Шипово – у стечају, што је потврђено изводом Централног регистра хартија од вриједности а.д. Бања Лука о стању на рачуну на дан 31.12.2023. године. Стечајни поступак наведеног субјекта покренут је у 2011. години и за исти Општина не посједује документацију о окончању стечајног поступка. Због претходно наведеног стање на позицији акција и учешћа у капиталу у привредним друштвима није реално исказано.

Потраживања за остале порезе за које је продужен рок плаћања су исказана у нето износу од 27.474 КМ, а односе се на потраживања евидентирана на основу Извјештаја из јединствене евиденције Пореске управе Републике Српске о пријављеним и уплаћеним порезима за период 01.01-31.12.2023. године.

Нефинансијска имовина у сталним средствима је исказана у износу од 37.844.958 КМ бруто вриједности, 10.837.812 КМ исправке вриједности и 27.007.146 КМ нето вриједности, а односи се на произведену сталну имовину, драгоцјености, непроизведену сталну имовину и нефинансијску имовину у сталним средствима у припреми.

Произведена стална имовина је исказана у износу од 33.271.764 КМ бруто вриједности, 10.837.812 КМ исправке вриједности и 22.433.952 КМ нето вриједности, а чине је зграде и објекти, постројења и опрема и нематеријална произведена имовина.

Зграде и објекти су исказани у износу 21.491.364 КМ нето вриједности, а највећим дијелом се односе на стамбене објекте у износу од 70.912 КМ, канцеларијске објекте у износу од 3.430.053 КМ (зграда општине, објекти Дома здравља, дјечијег вртића, објекти средњошколског центра, Народне библиотеке, угоститељски и туристички објекти, спортско-рекреативни објекти, и остали пословни објекти), локалне путеве и улице, мостове, вањску расвјету и освјетлења, тротоаре и ограде у износу од 15.622.869 КМ и водоводну мрежу, комуникационе и електричне водове, споменике, спортско-рекреативне терене у износу од 2.322.853 КМ. Током године Општина је вршила улагања у изградњу, адаптацију и санацију објеката.

Вриједност зграда и објеката највећим дијелом повећана је због улагања у изградњу и санацију путне инфраструктуре (1.311.929 КМ), мостова (24.937 КМ), вањске расвјете и тротоара (218.250 КМ), осталих саобраћајних објеката (49.908 КМ), објеката водовода и канализације (251.020 КМ), спортско-рекреативних терена (14.421 КМ) и осталих објеката (104.490 КМ), док је смањена због обрачуна амортизације у текућем периоду (1.082.603 КМ) примјеном линеарне методе обрачуна.

Постројења и опрема су исказани у износу 773.462 КМ нето вриједности, а највећим дијелом се односе на моторна возила (344.543 КМ), канцеларијски намјештај и опрему (33.053 КМ), комуникациону и рачунарску опрему (4.302 КМ), грејну и расхладну опрему (24.871 КМ), медицинску опрему (110.701 КМ), опрему за образовање, науку и културу (65.604 КМ), специјалну опрему (24.226 КМ) и осталу опрему (138.837 КМ). Током године Општина је вршила улагања у постројења и опрему. Вриједност опреме највећим дијелом повећана је због набавке моторних возила (246.545 КМ), канцеларијске опреме (13.805 КМ), опреме за гријање, вентилацију, хлађење (17.514 КМ), рачунарске опреме (15.262 КМ), медицинске опреме (4.939 КМ), опреме за образовање, науку и културу (3.664 КМ) и остале опреме (7.606 КМ), док је смањена

због преноса власништва на моторном возилу са Општине на ЈКП „Шипово“ Шипово (набавне и исправке вриједности 29.940 КМ), продаје моторних возила код ЈЗУ Дом здравља Шипово (4.810 КМ) и обрачуна амортизације у текућем периоду у износу од 173.924 КМ.

Нематеријална произведена имовина је исказана у износу од 169.126 КМ нето вриједности, а највећим дијелом се односи на вриједност регулационог плана, стратегије развоја Општине и шумско привредне основе за шуме у приватној својини.

Драгоцијености су исказане у износу 240 КМ нето вриједности, а у укупном износу се односе на архивску грађу.

Непроизведена стална имовина је исказана у износу од 793.866 КМ нето вриједности, а односи се на вриједност пољопривредног земљишта (22.465 КМ), градског грађевинског земљишта (662.774 КМ), осталог грађевинског земљишта (82.183 КМ), осталих природних добара (24.829 КМ) и лиценци (1.615 КМ).

У току 2023. године вриједност земљишта је повећана по основу процјене земљишта од стране судског вјештака у износу од 196.422 КМ и евидентирања вриједности земљишта по основу пресуде Окружног суда у Бања Луци у износу од 9.789 КМ, док је вриједност земљишта смањена по основу рекласификације земљишта намјењеног продаји у износу од 173.957 КМ у складу са одлукама Скупштине општине и продаје земљишта у износу од 9.789 КМ.

На дан 31.12.2023. године у билансним евиденцијама Општине није извршен унос укупне вриједности земљишта, јер Општина није извршила идентификацију земљишта у свом власништву, већ се по указаној потреби (приликом продаје) врши идентификација, процјена и унос вриједности земљишта у билансне евиденције. У току 2023. године извршена је процјена и евидентирање земљишта које је у складу са одлукама Скупштине општине намијењено продаји, док остало земљиште у власништву није идентификовано и евидентирано. Наведено није у складу са МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема (параграфи 27 до 29) (тачка 3. извјештаја).

Нефинансијска имовина у сталним средствима у припреми је исказана је у износу од 3.779.088 КМ, а односи се на вриједност стамбених објеката и простора у припреми (8.831 КМ), пословних објеката и простора у припреми (1.091.432 КМ), саобраћајних објеката у припреми (126.317 КМ), осталих објеката у припреми (2.474.972 КМ), грејне, расхладне и заштитне опреме у припреми (1.568 КМ) и опреме за образовање, науку и културу у припреми (75.968 КМ).

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се:

- **у оквиру акција и учешћа у капиталу изврши евидентирање учешћа у капиталу јавних предузећа и установа у којима општина има учешће у висини учешћа Општине и да се преиспита и утврди статус имовине исказане на позицији акције и учешћа у капиталу у привредним друштвима и да се изврше адекватна евидентирања,**
- **изврши идентификовање и признавање вриједности земљишта које није уврштено у билансне евиденције због специфичних околности, у складу са одредбама МРС ЈС 17 – Некретнине, постројења и опрема.**

6.3.2. Пасива

Пословна пасива на дан 31.12.2023. године је исказана у износу од 30.215.997 КМ, чине је обавезе и разграничења и властити извори.

6.3.2.1. Обавезе и разграничења

Обавезе и разграничења су исказане у износу од 7.523.961 КМ, а чине их краткорочне обавезе и разграничења и дугорочне обавезе и разграничења.

Краткорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 1.665.153 КМ, а односе се на краткорочне финансијске обавезе, обавезе за лична примања запослених, обавезе из пословања, обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите, краткорочна резервисања и разграничења, остале краткорочне обавезе и краткорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Краткорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 376.756 КМ, а односе се на обавезе по дугорочним зајмовима који доспијевају на наплату до годину дана, у складу са закљученим Уговором о дугорочном синдицираном кредиту са Новом банком а.д. Бања Лука.

Обавезе за лична примања запослених су исказане у износу од 327.626 КМ, а односе се на обавезе за бруто плате и накнаде за мјесец децембар 2023. године за Општинску управу у износу од 145.040 КМ, обавезе за бруто плате и накнаде нижих буџетских корисника у износу од 174.315 КМ и Туристичке организације у износу од 8.271 КМ.

Обавезе из пословања су исказане су у износу од 645.246 КМ, а односе се на обавезе Општинске управе у износу од 501.159 КМ, нижих буџетских корисника у износу од 139.597 КМ, обавезе за поврат средстава у износу од 182 КМ, од чега према добављачима за набавку роба и услуга (96.614 КМ), за набавку сталне имовине (462.846 КМ), према физичким лицима у земљи (9.253 КМ), обавезе за порезе и доприносе на терет послодавца (4.206 КМ), обавезе по судским рјешењима (66.282 КМ), остале обавезе (1.737 КМ) и обавезе Туристичке организације за набавку роба и услуга у износу од 4.308 КМ.

Обавезе за субвенције, грантове и дознаке на име социјалне заштите су исказане у износу од 180.110 КМ, а односе се на обавезе за субвенције (38.026 КМ), грантове (70.682 КМ), обавезе на име социјалне заштите које се исплаћују из буџета Републике, општина и градова (68.791 КМ) и обавезе на име социјалне заштите које исплаћују институције обавезног социјалног осигурања (2.611 КМ).

Краткорочна резервисања и разграничења су исказана у износу од 4.462 КМ, а односе се на краткорочна резервисања (556 КМ) и остала краткорочна разграничења (3.906 КМ).

Остале краткорочне обавезе су исказане у износу од 114.841 КМ, а највећим дијелом се односе на краткорочне обавезе по уговору за извођење радова на „Реконструкцији и модернизацији јавне расвјете на подручју општине Шипово“ (114.710 КМ).

Краткорочне обавезе и разграничења између или унутар јединица власти су исказане у износу од 16.112 КМ, а највећим дијелом се односе на обавезе по записницима Пореске управе Републике Српске о обрачуну и поравнању више и погрешно уплаћених јавних прихода (6.804 КМ).

До датума за израду и достављање годишњих финансијских извјештаја за 2023. годину, краткорочне обавезе и разграничења су измирене у износу од 1.141.584 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења су исказане у износу од 5.858.808 КМ, а односе се на дугорочне финансијске обавезе, остале дугорочне обавезе и дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти.

Дугорочне финансијске обавезе су исказане у износу од 4.090.909 КМ, а односе се на дугорочне обавезе по зајмовима примљеним од банака, по Уговору о дугорочном синдицираном кредиту од 14.07.2020. године.

Након уговора о дугорочном синдицираном кредиту закључена су два анекса уговора којима се мијења намјена кредита који се користи у складу са Одлуком о усвајању

Плана инвестиција и капиталних улагања на подручју општине Шипово за 2020. и 2021. годину.

Остале дугорочне обавезе су исказане у износу од 487.518 КМ, а односе се на дугорочне обавезе по основу уговора за извођење радова на „Реконструкцији и модернизацији јавне расвјете на подручју општине Шипово“ закљученог дана 26.10.2021. године између општине и „МИГ ЕЛЕКТРО“ д.о.о. Мркоњић Град укупне вриједности од 802.971 КМ.

Дугорочне обавезе и разграничења из трансакција између или унутар јединица власти су исказане у износу од 1.280.381 КМ, а односе се на обавезе и разграничења из трансакција са другим јединицама власти, према Министарству финансија Републике Српске по основу кредита из средстава Европске инвестиционе банке за пројекат „Водовод и канализација у Републици Српској“.

Општина је објавила извјештај о стању дуга и гаранцијама на дан 31.12.2023. године у „Службеном гласнику Републике Српске“, број 38/24 од 26.04.2024. године како је дефинисано чланом 72. став (2) Закона о задуживању, дугу и гаранцијама Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 и 90/21).

6.3.2.2. Властити извори средстава

Властити извори средстава су исказани у износу од 22.692.036 КМ, а односе се на трајне изворе средстава у износу од 2.314.709 КМ, резерве у износу од 316.150 КМ и финансијски резултат у износу од 20.061.177 КМ (финансијски резултат ранијих година у износу од 19.365.866 КМ и финансијски резултат текуће године у износу од 695.311 КМ).

Трајни извори средстава више су исказани у износу од 763.071 КМ (тачка 6.3.1.2. извјештаја).

6.3.3. Ванбилансна евиденција

Позиције ванбилансне активне и ванбилансне пасивне на дан 31.12.2023. године су исказане у износу од 5.964.009 КМ, а односе се на хартије од вриједности ван промета (мјенице) дате као инструмент обезбјеђења примљених зајмова од Министарства финансија Републике Српске као супсидијарном даваоцу кредита из средстава Европске инвестиционе банке по пројекту „Водовод и канализација у Републици Српској“ (1.496.344 КМ) и кредита примљеног од комерцијалних банака (4.467.665 КМ).

6.4. Биланс новчаних токова

У Билансу токова готовине исказани су укупни приливи готовине у износу од 9.929.376 КМ (из пословних активности од 9.911.887 КМ и из инвестиционих активности од 17.489 КМ).

Одливи готовине су исказани у износу од 9.892.197 КМ (из пословних активности од 7.691.664 КМ, из инвестиционих активности од 1.827.893 КМ и из активности финансирања од 372.640 КМ).

Готовина на почетку обрачунског периода исказана је у износу од 1.234.609 КМ, а готовина на крају обрачунског периода у износу од 1.271.788 КМ, што одговара готовини исказаној у Билансу стања.

Извјештај о новчаним токовима је састављен у складу са чланом 42. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника, као и одредбама МРС ЈС 2 – Извјештај о новчаним токовима.

6.5. Временска неограниченост пословања

У Напоменама уз финансијске извјештаје за годину која се завршава на дан 31.12.2023. године нису објелодањена питања везана за наставак пословања у складу са начелом сталности пословања, сходно МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја, параграфи 15(ц) и 38.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације везано за сталност пословања, у складу са МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

6.6. Потенцијална имовина и потенцијалне обавезе

У Напоменама уз Консолидоване финансијске извјештаје Општина је објелоданила информације о потенцијалној имовини и потенцијалним обавезама и на основу објављених информација и информација Правобранилаштва Републике Српске, Општина је у 2023. години имала активних 1637 предмета, од чега 1561 предмет из ранијих година, док је у току 2023. године примљено у рад 76 нових предмета. На крају извјештајног периода ријешена су укупно 544 предмета, док је 1093 предмета остало неријешено. У наведеној информацији због великог броја предмета, Правобранилаштво је објелоданило податке о осам спорова веће вриједности са укупним тужбеним захтјевом у износу од 1.652.498 КМ.

6.7. Напомене уз финансијске извјештаје

Уз Консолидовани финансијски извјештај Општине за 2023. годину сачињене су Напомене, које пружају неопходне информације о Општини, примијењеним прописима за израду годишњег обрачуна, рачуноводственој основи и примијењеним рачуноводственим политикама. Међутим, у напоменама није дато образложење везано за сталност пословања, исто тако, нису објелодањене информације о структури збирних буџетских позиција, односно нису дата додатна појашњења појединих позиција у финансијским извјештајима, датих субвенција, грантова и дознака на име социјалне заштите, узроке значајних разлика у односу на план и претходне године, како је дефинисано чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и захтјевима МРС ЈС 1 - Презентација финансијских извјештаја и других релевантних међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Напомене не задовољавају захтјеве члана 46. Правилника о финансијском извјештавању за буџетске кориснике, као и одредбе МРС ЈС 1 – Презентација финансијских извјештаја.

Препоручује се начелнику Општине да обезбиједи да се у Напоменама уз финансијске извјештаје објелодањују информације у складу са чланом 46. Правилника о финансијском извјештавању буџетских корисника и сходно захтјевима МРС ЈС – 1 Презентација финансијских извјештаја.

Ревизијски тим

Раде Кукић, с.р.

Горан Ђетојевић, с.р.